

Czy niepełnosprawność fizyczna może być przeszkodą w realizowaniu marzeń?

Czy niepełnosprawność fizyczna może być przeszkodą w realizowaniu marzeń?

Scenariusz lekcji języka polskiego lub zajęć wychowawczych dla uczniów klas VI–VIII szkoły podstawowej

Wskazówka	Scenariusz warto zrealizować po omówieniu noweli pt. <i>Katarynka</i> B. Prusa
Dla kogo	Uczniowie kl. VI–VIII szkoły podstawowej
Czas trwania	90 minut
Cele	Uczeń: • uczy się wyrozumiałości i postawy empatycznej,• wie, czym jest niepełnosprawność intelektualna i fizyczna,• rozumie problemy życia codziennego osób z niepełnosprawnością fizyczną,• zna sposoby pomocy osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich
Pomoce dydaktyczne	• film krótkometrażowy <i>Scarlett</i> (2:50),• film krótkometrażowy <i>Este corto debería ponerlo en todas las escuelas del mundo</i> (8:33),• film krótkometrażowy <i>Cyrk motyli</i> (22:36),• karty pracy,• białe kartki A4
Metody i formy pracy	Pogadanka, dyskusja, praca indywidualna, praca w grupach

Przebieg lekcji

- Na początku porozmawiaj z uczniami na temat niepełnosprawności. Zapytaj, co wiedzą na ten temat, czy znają kogoś, kto jest niepełnosprawny, czy oglądali jakiś film na ten temat, lub odwołaj się do treści noweli pt. *Katarynka* B. Prusa. Po rozmowie zapoznaj uczniów z rodzajami niepełnosprawności. Możesz wyświetlić te informacje na tablicy podczas lekcji stacjonarnej lub zdalnej.

Rodzaje niepełnosprawności	
Niepełnosprawność intelektualna	Niepełnosprawność ruchowa
To szerokie spektrum wrodzonych lub bardzo wczesnie nabytych nieodwracalnych zaburzeń rozwojowych przejawiających się znacznym obniżeniem sprawności umysłowej i funkcji intelektualnych. Niepełnosprawność intelektualna to zaburzenie złożone, o niejednorodnych objawach i zróżnicowanym stopniu nasilenia oraz trudnej do przewidzenia dynamice ¹ .	To stan człowieka znajdującego się w sytuacji obniżonych możliwości motorycznych ciała. Zazwyczaj jest to związane z różnorodnymi uszkodzeniami kończyn ² .

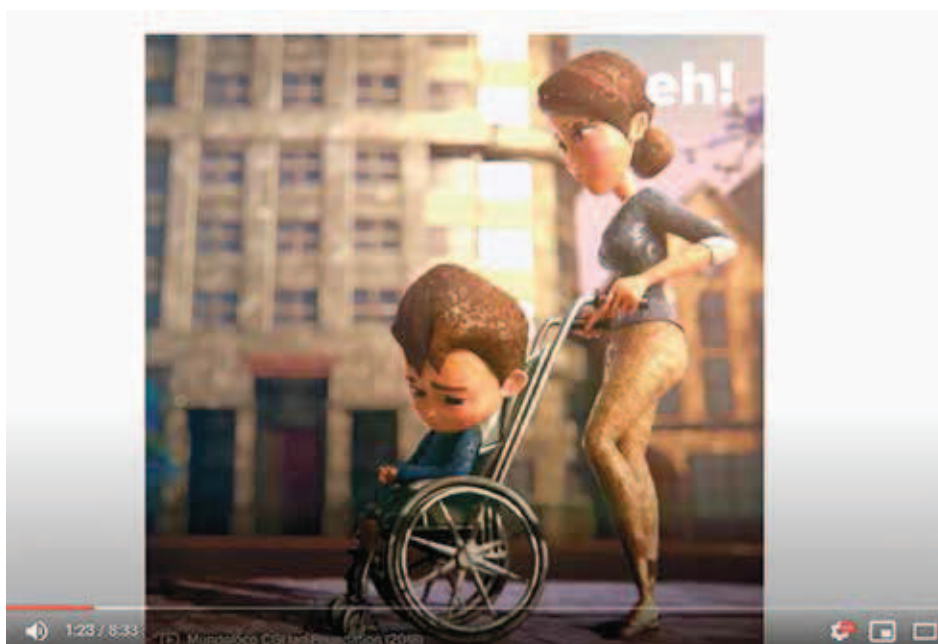
- Wyświetl uczniom film krótkometrażowy pt. *Scarlett*. Film znajdziesz pod tym linkiem: <https://www.youtube.com/watch?v=JOWiPx5VRUU&t=6s> [dostęp: 25.11.2020]. Film opowiada historię dziewczynki, która nie ma nogi. Jest nieszczęśliwa, marzy o tym, by tańczyć. Otrzymuje w prezencie kończynę, dzięki czemu jej marzenie się spełnia.

Załącznik 1.

- Po obejrzeniu filmu zapytaj uczniów o ich wrażenia i przemyślenia, a następnie poproś o opowiedzenie fabuły. Po rozmowie zapytaj, jakie przeszkody dnia codziennego spotykają osoby niepełnosprawne ruchowo. Odpowiedzi zapisz na tablicy (np. brak podjazdów, brak windy do mieszkań, za wysokie blaty w domowych kuchniach lub półki w sklepach, niedostosowana infrastruktura, np. nierówne chodniki, wysokie krawężniki itd.).
- Zapytaj uczniów, co uszczęśliwiło dziewczynkę w filmie? (otrzymanie protezy)
- Co się wydarzyło w jej życiu po otrzymaniu protezy? (spełniła swoje marzenia, zaczęła tańczyć)
- Co należy zrobić, by osoba niepełnosprawna fizycznie nie czuła się gorsza i mogła spełniać marzenia? (zapytać o pomoc, zabrać na spacer, zaprowadzić na boisko – taka osoba może grać lub tańczyć)
- Teraz włącz uczniom kolejny film: *Este corto debería ponerlo en todas las escuelas del mundo*. Film znajdziesz pod linkiem: <https://www.youtube.com/watch?v=k5t75efXObU&t=403s> [dostęp: 25.11.2020]. Film przedstawia chłopca poruszającego się na wózku inwalidzkim. Bardzo chce bawić się z innymi dziećmi na placu zabaw i grać w piłkę. Dzieci się z niego śmieją. Sympatia koleżanki i determinacja chłopca powodują, że wstaje on z wózka. Inne dzieci w końcu okazują mu pomoc.

Załącznik 2.

- Zapytaj uczniów, jakie elementy łączą oba filmy. (motyw niepełnosprawności, ale też wiara w drugiego człowieka, siła przyjaźni)
- Zapytaj uczniów, co jest potrzebne, by osoba niepełnosprawna fizycznie mogła żyć, czując się szczęśliwa i spełniona. (wiara w siebie, praca nad sobą, przyjaźń i pomoc innych ludzi)
- Zaprezentuj uczniom kolejny film. To *Cyrk motyli*. Film znajdziesz pod linkiem: <https://www.youtube.com/watch?v=G1Om0LRupoA> [dostęp: 25.11.2020].

Film przedstawia grupę cyrkową, która podróżuje ze swoimi występami i podnosi ludzi na duchu. Podczas wizyty w przydrożnym cyrku członkowie grupy spotykają człowieka bez kończyn, który postanawia przyłączyć się do nich, by poprawić swój los. Przy okazji zmienia też życie innych.

Załącznik 3.

Wyjaśnij, że w tym filmie gra Nick Vujicic, który jest australijskim ewangelizatorem i mówcą motywacyjnym. Pochodzi z Serbii. Urodził się z rzadką chorobą znaną jako zespół tetra-amelia, czyli całkowity wrodzony brak kończyn. Vujicic prowadzi na całym świecie wykłady na temat niepełnosprawności, motywacji i wiary w Boga. Sam Nick jest przykładem tego, jak ważna jest wiara w siebie i ciężka praca.

Przypomnij uczniom, że ciągła praca nad sobą wymaga wiele wysiłku, siły, samozaparcia, zaangażowania, a na jej efekty trzeba czekać czasami długie lata.

- Zaproponuj uczniom zadanie twórcze zwane „piramidą skojarzeń”². Jego celem jest przygotowanie pozytywnego hasła wspierającego ludzi niepełnosprawnych ruchowo. Podziel uczniów na grupy. Zadanie każdej z grup polega na tym, by uczniowie do wyrażenia „niepełnosprawność ruchowa” dopisali na kartce minimum 15 skojarzeń (pozytywnych i negatywnych), np. marzenia, siła, wiara, wytrwałość, ograniczenia, przeszkody, trudności, smutek, przyjaźń, wykluczenie, brak wolności, zależność, walka, wyzwania, cierpienie, strach.

Spośród wypisanych skojarzeń uczniowie muszą wybrać sześć i wpisać je obok siebie (poniżej na przykładzie), następnie do każdej pary tworzą kolejne skojarzenie, które zapisują poniżej, i tak do momentu, aż na dole pojawi się ostatnie skojarzenie. Ostatni wyraz należy wykorzystać do ułożenia hasła wspierającego ludzi niepełnosprawnych, np. *Niepełnosprawni ruchowo – sukces tkwi w Waszej sile.*

Izabella Bartol

Nauczycielka języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 5 w Pile, socjoterapeutka, doradca metodyczny w pільskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Pasjonatka uczenia siebie i innych. Miłośniczka wykorzystywania nowoczesnych technologii i myślenia wizualnego w edukacji. Autorka programu klasy z innowacją filmową, realizatorka ogólnopolskich projektów edukacyjnych. Swoim doświadczeniem dzieli się na blogu www.polskizklasa.pl. Członek grupy Superbelfrzy RP.

Przypisy:

- ¹ E. Wika, *Niepełnosprawność intelektualna – etiologia, typologia, terapia*, <https://pedagogika-specjalna.edu.pl/oligofrenopedagogika/niepelnosprawnosci-intelektualna/> [dostęp: 25.11.2020].
- ² K. J. Szmidt, *Trening kreatywności. Podręcznik dla pedagogów, psychologów i trenerów grupowych*, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2013.